

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 11.

OLAJSTROMSZAM
TÖRZSÍRATON:

Név: Győző János / Személyi kártya: E-mail: Faxon

Készült: 2014 -12- 31

Méldány: IV.

Csilléklet: KÖZTÜK: mh

OLAJSTROMSZAM: 22956/12

TÖRZSÍRATON:

Tisztelt Alkotmánybíróság!

██████████: ██████████) képviselőjében eljárva (ügyvédi meghatalmazás **P/1. szám** alatt csatolva) a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által Pfv.IV.997/2014/4. számon meghozott határozatát (**P/2. szám** alatt csatolva), továbbá az alulfekvő, a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.609/2013/11. számú ítéletét (**P/3. szám** alatt csatolva) és az alulfekvő, a Fővárosi Törvényszék 70.P.22.956/2012/16. számú ítéletét (**P/4. szám** alatt csatolva), mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket semmisítse meg.

Kérelmem anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének VIII. cikk (2) bekezdése (egyesüléshez való jog), a IX. cikk (1) bekezdése (véleménynyilvánítás szabadságához való jog), továbbá a XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog).

Kérelmem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisíti az alaptörvény-ellenes bírói döntést.

Indítványozó személyes érintettségét igazolja, hogy a megtámadott határozatok meghozatalához vezető eljárásnak alanya, illetőleg a perekben felperes volt.

12 KK

A jogsérelmet az ellene kezdeményezett fegyelmi eljárást lefolytató, egyesületi fegyelmi bizottság, elnökség valamint közgyűlés eljárása okozta, amelyet a bírói felülvizsgálat orvoslás nélkül hagyott. Az eljárás megindítása alappal nevezhető jogellenesnek és egyben Indítványozó véleménynyilvánításhoz való jogát sértőnek tekintettel arra, hogy az alátámaszthatóan egyfajta reakcióként/retorzióként szolgált korábbi, az egyesület törvényes működése érdekében tett cselekményeire, különösen pedig egy konkrét pályázati eljárás (ld. tények ismertetése 10. pont) során tett közérdekű bejelentésére. Az eljárás lefolytatása során pedig kimutathatóan sérültek Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának egyes részjogosultságai.

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „a bírói döntéseket alapvetően befolyásolta” (Abtv. 29. §), ugyanis egyrészt Indítványozó ellen lefolytatott eljárás során kiemelt jelentőséget kellett volna tulajdonítani azon alkotmányos eljárási garanciáknak, amelyet minden eljárásban, így pl. a rendes bíróságok is az eljárásuk során kötelesek megtartani, így egy ad hoc, szankcionáló jogkörrel rendelkező belső vizsgálóbizottság különösen figyelemmel kellene, hogy legyen rájuk. Másrészt véleménynyilvánításhoz való jogának sérelme is kiemelt jelentőséggel bír, hiszen az Alaptörvényben rögzítetten is jogállami követelmény, hogy az egyesületek autonómiájának tiszteletben tartásával működésük felett törvényességi kontroll gyakorolható, amely kontroll „beindítására” a tagok is jogosultak anélkül, hogy szervezeten belüli negatív reakciókat, megtorlásokat kelljen elviselniük, illetőleg tartaniuk kelljen azoktól alkotmányos, egyben jogszabályi kereteken belül gyakorolt véleménynyilvánításuk következtében.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény 52. § (5) bekezdése értelmében Indítványozó kéri adatai zártan kezelését.

Tekintettel Indítványozó súlyosan megromlott egészségi állapotára – orvosi igazolásokkal alátámasztva P/12 számon csatolva –, kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Indítványozó panaszát sürgősséggel tárgyalja.

I. Alkalmazandó jogszabályok

a) Alaptörvény

VIII. cikk

„(2) Mindenkinek joga van szervezeteket létrehozni, és joga van szervezetekhez csatlakozni.”

IX. cikk

„(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”

XXVIII. cikk

„(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(...)”

24. cikk

„(...)

(2) Az Alkotmánybíróság (...)

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság

(...)

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést (...)”

b) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény

”

27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

(...)

43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.

(...)”

II. Tényállás

1. Indítványozó a [REDACTED] [REDACTED] s [REDACTED] [REDACTED]: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] Kft. [REDACTED].

Röviden a [REDACTED]-ről

2. A [REDACTED] egy Magyarországon 1990. óta bejegyzett egyesület, amely civil szervezetként vesz részt a rák elleni küzdelemben. Legfontosabb feladatai közé tartozik az egészségnevelés, szűrések szervezése és népszerűsítése a lakosság körében.

3. A [REDACTED] kurzusokat szervez orvosok, ápolók részére, önkéntes segítők képeznek. A betegeket és hozzátartozóikat szakmai, jogi és lelki segítségnyújtással támogatják, rehabilitációjukat pedig klubfoglalkozások keretében segítik elő. Egészségügyi intézményeket adománygyűjtésből vásárolt eszközökkel támogatják.

4. A Ligának 42 alapszervezete működik országszerte, közel 5000 fős tagsággal. Ezen alapszervezetek segítségével valósítják meg a Liga célkitűzéseit. Indítványozó [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]t - [REDACTED]n [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]t - [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]t.

[REDACTED]

5. A Liga, mint minden hazai szabályozás alá eső egyesület legfőbb döntéshozó szerve a közgyűlés, amely az alapszabály és a költségvetés elfogadásán túl a végső szót mondja ki mind a tagság mind az elnökség vonatkozásában is. Ezen felül minden fegyelmi kérdésben az elnökség által javasolt összetételű fegyelmi bizottság jár el.

6. Indítványozó 2009. július 21. napján kérelemmel fordult a Fővárosi Főügyészszék Közigazgatási Jogi osztályához – mint az egyesület székhelye szerint illetékes törvényességi felügyeletet ellátó fórumhoz – [REDACTED] azt panaszolta, hogy a Liga elnöksége az általa vezetett [REDACTED] [REDACTED] kórházi alapszervezet működését teljes mértékben ellehetetleníti, mivel az alapszervezet számára a gazdálkodási szabályzatban előírt költségvetési összeget nem biztosítja.

7. Az ügyészség válaszában (P/5. számon csatolva) felhívta az Indítványozó figyelmét, hogy törvényességi felügyeleti jogköre nem terjed ki az egyesület és alapszervezetei közötti gazdasági kapcsolatok vizsgálatára, ugyanakkor kiemelte, hogy az Indítványozó által felvázolt helyzet „az egyesület részéről olyan alapszabály sértő gyakorlat folytatásának gyanúját veti fel, amelynek ügyészi törvényességi felügyeleti jogkörben történő kivizsgálása indokolt lehet.”

8. A fenti vizsgálat előfeltételeként ugyanakkor adatszolgáltatásra lett volna szüksége az ügyésznek, amely megszerzése érdekében azonban kizárólag a vizsgált szerv hatályos megbízással rendelkező vezetőjéhez fordulhatott volna. Az Indítványozó bejelentésekor érvényesen megválasztott és működő elnöksége nem volt az egyesületnek, hiszen a csatolt dokumentum megállapításaiból is kitűnően az „elnökség megbízatása 2009. január 22. napján lejárt, a Fővárosi Bíróság 2009. június 22. napján jogerős (...) ítélete értelmében az új elnökség megválasztása céljából az egyesületnek az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 90 napon belül kell összehívnia a legfelsőbb szerv ülését, amely még nem történt meg.”

9. Fent leírtakból is egyértelműen kitűnik, hogy az egyesület működése korántsem mondható folyamatosan a törvény által előírtak szerint megfelelőnek.

10. Ezt követően Indítványozó 2009. szeptember 14-én levélben fordult az [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
A [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]: [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] kapcsán rávilágítson a törvénytörő működés
pályázati időszakban is fennálló voltára.

11. Ezen levelében Indítványozó felhívta az [REDACTED] figyelmét arra a törvénysértő helyzetre, hogy az [REDACTED] 2005-2006-2007-2008 és 2009. évre nem rendelkezik törvényesen elfogadott költségvetéssel és közhasznúsági jelentéssel. Ezen felül pedig a pályázatot benyújtó, az [REDACTED] nevében állítólagosan eljárni jogosult „elnök” 2009. január 22. óta nem rendelkezik mandátummal, így törvényesen nem is járhat el, szerződéseket, megállapodásokat nem köthet – amint arra a [REDACTED] hoz benyújtott pályázat megnyerésekor is sor került – továbbá pályázatokat sem nyújthat be. Indítványozó külön felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a mandátum nélküli elnök továbbra is úgy rendelkezik, mintha körülötte minden törvényes lenne.

12. Indítványozó – kiemelve, hogy nem a Ligának kívánt kárt okozni a bejelentésével – azért szólalt fel, mert említett mandátumhiány mellett cselekvő elnök folyamatos törvénytisértést követett el és a [REDACTED] állami támogatáshoz is törvénytisértő módon jutott. A törvénytisértő módon szerzett bevétel pedig – különösen pályázati forma esetén – minden esetben visszafizetés tárgyát kell, hogy képezze, így a [REDACTED] hátrányos helyzetbe kerülhetett volna abban az esetben, ha a megnyert pénz mögött meghúzódo törvénytelen állapot miatt a már betervezett költségvetése egy jelentős összegtől esett volna el.

13. Ezzel egyidejűleg jelezte Indítványozó azt is, hogy az említett elnök eljárása kizárólag a Fővárosi Bíróság által 2009. június 22-ei jogerős ítélete alapján összehívandó egyesületi közgyűlés technikai megszervezésére és lebonyolítására terjed ki, így jelentősen túllépte hatáskörét és így jutott jogosulatlanul állami támogatáshoz, amelynek eredményeként azon egyesületnek keletkezett volna kára, amelynek Indítványozó [REDACTED]
[REDACTED]

14. Indítványozó figyelemfelhívó levele indította a [REDACTED] [REDACTED]t [REDACTED] [REDACTED] Fővárosi Bíróság Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Kezelőirodájától 2009. szeptember 22-én írásban tájékoztatást kérjen, ezzel egyidejűleg betekintéssel is éltek a [REDACTED] Bíróságon elérhető nyilvános irataiba.

15. A Fővárosi Bíróság 2009. október 2-án kelt tájékoztatása értelmében pedig megerősítés nyert Indítványozó azon állítása, amely a törvénytelen működést és pályázást alátámasztja, nevezetesen, hogy a Bíróság a [REDACTED] 2006. augusztus 31-i küldöttgyűlési határozatokat mind megsemmisítette, így különös tekintettel az elfogadott, 2005. évre vonatkozó közhasznúsági jelentést. Ebből pedig egyértelműen következett, hogy a [REDACTED] [REDACTED]hoz benyújtott, 2007. évi pályázatait – amelynek során a 2005. évi közhasznúsági jelentés megléte feltételként került megszabásra –, érvénytelenek voltak.

16. A [REDACTED] Kollégium azt is megállapította határozatában (P/7. számon csatolva), hogy a Bíróság fent említett határozatának kihirdetésére 2006. november 23-án került sor (noha a jogerőre emelkedés napját 2008. január 15-re állapította meg), így a [REDACTED] a 2007. április 24-i pályázatiktatási napon már tisztában volt a bírósági határozat tartalmával.

17. Figyelemmel arra, hogy ez a körülmény olyan jelentős változás a pályázó szervezet esetében, amelyről a szerződéskötés előtt, vagy ha már megkötött, úgy azt követően, haladéktalanul értesíteni kell a pályázatiíró, egyben szerződő felet, a [REDACTED] – így a mandátum nélkül eljáró elnök egyben – jogellenesen járt el.

18. A vonatkozó hazai jogszabály értelmében: „*A civil szervezet nem jogosult az Alapprogram támogatására, és az Alapprogramból kizárásra kerül, ha a) az Alapprogramhoz benyújtott támogatás iránti kérelmében, a támogatási szerződés teljesítéséről szóló szakmai beszámolóban vagy pénzügyi elszámolásban megtévesztő vagy valótlan adatot szolgáltatott.*” (160/2003. Kormányrendelet)

19. A [REDACTED] között, a sikeres pályázatot követően létrejött Támogatási Szerződés Iv. 4. b) pontja értelmében: „*A Kedvezményezett kötelezettséget vállal arra, hogy (...) b) a pályázatban, illetve a szerződéskötéskor közölt bármilyen adatban, tényben illetve a szerződést befolyásoló körülményeiben beálló változásról haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül írásban értesíti a Kezelő Szervezetet, a változást igazoló dokumentumok megküldésével egyidejűleg.*” Ugyanezen Szerződés VII. 1. c) pontja pedig akként rendelkezik, hogy: „*Kedvezményezett tudomásul veszi, hogy súlyos szerződésszegésnek minősül, ha (...) c) a kedvezményezett a támogatás igénylésekor, a szerződéskötés, az elszámolás, illetve az ellenőrzés során lényeges körülményt elhallgatott, illetve lényeges körülményről, tényről valótlan vagy hamis adatot szolgáltatott vagy a szükséges nyilatkozatok bármelyikét visszavonta.*”

20. Fentiekre tekintettel az [REDACTED] t [REDACTED] nyertes pályázata kapcsán a korábbi, 5.000.000,- Ft támogatást megítélő, valamint szerződésszerű teljesítés megállapító határozat visszavonására, egyúttal a szerződéskötéstől való elállásra tett javaslatot a [REDACTED] Kollégiumának, amely szerv a javaslatot 2009. december 14-én elfogadta, egyben elállt a szerződéstől és megállapította a kizárás feltételeinek fennállását.

21. Ugyanezen szerv 2009. december 17-én megtartott ülésén további az [REDACTED]-val kötött támogatási szerződésektől való elállásról szóló határozatokat fogadott el. (P/8. számon csatolva)

22. Fentiekből egyértelműen kitűnik, hogy Indítványozót az eljárása során a törvénysértő

állapot megszüntetése, és mind az [REDACTED] mind pedig az állami támogatással összefüggésében a közérdek védelmében lépett fel közérdekű bejelentésével.

23. Indítványozó határozott álláspontja, hogy a vele szemben indított későbbi fegyelmi eljárás egyik közvetlen előzménye a fent ismertetett közérdekű bejelentéssel áll szoros összefüggésben.

24. Fent is említett ügy folyamányaként – továbbá a továbbiakban előadott Indítványozói magatartásra hivatkozással – a [REDACTED] 2012. február 20-án kelt, Eseti Fegyelmi Bizottság által hozott határozatában (P/9. számon csatolva) indítványozta az Elnökség felé Indítványozó tagsági jogviszonyának megszüntetését, egyszóval kizárását az egyesületből. Az említett határozat meghozataláról egyértelműen kimutatható, hogy egy megtorló reakció szüleménye Indítványozó közérdekű bejelentői cselekményeire.

25. A határozatban foglaltak értelmében azzal indokolták Indítványozó kizárására tett javaslatot, hogy cselekményeivel a [REDACTED] [REDACTED]tikai kódexének számos rendelkezését megsértette. Ugyanakkor egy nem csatolt, korábbi etikai eljárásokban megállapítottakra hivatkozva kéri ezt a szankciót, amelyet a törvényességi felügyelet keretében a bírósági eljárás eredményeként megsemmisített a Törvényszék 2007-ben.

26. A határozat az egyesület érdekét sértő magatartásként állapítja meg azt, hogy Indítványozó többször is alaptalan keresetet nyújtott be a [REDACTED] ellen. Példálózóan felsorol két ítéletet, ugyanakkor nem tér ki arra, hogy ennél több ítéletben az Indítványozónak adott igazat az eljáró bírói fórum.

27. Indítványozó az őt kizáró határozat ellen bírósági felülvizsgálattal élt a Fővárosi Törvényszéknél, amely eljárás során készült jegyzőkönyvekből (P/10 és P/11 számon csatolva) egyértelműen kitűnik Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának az alaphatározat meghozatalakor elszenvedett sérelme.

28. A 2012. november 30-án kelt jegyzőkönyv tanúsága szerint is az Indítványozó az alábbi eljárási jogsértéseket tartja sérelmesnek a tisztességes eljáráshoz való jogának Egyezményben biztosított elmeire is tekintettel.

29. Elsőként Indítványozó hangsúlyozta, hogy a nyilatkozattételre való jogát – noha direkt módon nem korlátozták –, de az ülésen elhangzottak szerint – amelynek értelmében csak olyan állítások, észrevételek kerülnek jegyzőkönyvezésre, amelyet a bizottság jegyzőkönyvezni kíván- olyan mértékű kiüresítését jelentette az Indítványozó nyilatkozattételi jogának, amely már akkor arra indította, hogy hasztalan ne éljen ezzel a jogosultságával.

30. Az Indítványozó meggyőződése szerint a bizottság összetétele nem volt megfelelő, figyelemmel arra, hogy annak elnöke elfogult volt Indítványozó ügyében. Indítványozó az elnök ellen az eljárás lefolytatását megelőzően fegyelmi bejelentéssel élt, így Indítványozó ügyének elintézéséből ki kellett volna zárni. Ez nem történt meg, így az összeférhetlenség nem került orvoslásra. Nem tagadta az eljárás során Indítványozó, hogy a bejelentést már azután tette, hogy értesítették arról, hogy ellene fegyelmi eljárást fognak lefolytatni

31. Az Indítványozót a fegyelmi bizottság nem tájékoztatta kellőképpen az Indítványozót a kizáró határozat indokairól. Indítványozónak csak többszöri kérésére, 2012. május 8-án küldték meg a határozatot, amely időpontra az elnökség már határozott Indítványozó kizárásáról.

32. Az elnökség Indítványozó kizárásáról 2012. március 1-jén tartott ülésén döntött. Ezzel összefüggésben különösen hangsúlyozni, hogy az indokolás csak a korábban eljáró fegyelmi bizottsági határozatra történő utalást tartalmazta, amelyet ő később kapott meg, a részére kézbesített irat csak egy határozat-kivonatot tartalmazott a március 1-jei ülésen született döntésről.

33. Az ezt követően összehívott közgyűlés fenntartotta Indítványozó kizárását, de erről Indítványozó szintén nem kapott semmiféle határozatot, pedig ez szintén elvárható lett volna, már csak az Indítványozó ellen felhozott „vádak” ismerete és a kizárását alátámasztó indokokra való érdemi reagálás megtétele érdekében is.

34. Kiemelendő tény az is, hogy a hiányolt közgyűlési indokolt határozatot Indítványozó csak a már folyamatban lévő bírósági eljárás alatt, a november 30-i tárgyalás előtt pár nappal kapta kézhez, akkor is csak egy kivonatolt változatot, így nem lehetett rálátása arra, hogy mi történt, milyen érvek, indokok hangzottak el az őt kizáró közgyűlési határozat meghozatala során.

35. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 2013. március 7-én határozatában az Indítványozó keresetét elutasította. Az elutasítási okok között szerepelt többek között, hogy az Indítványozó elleni eljárás már nem volt folyamatban az Indítványozó által indított fegyelmi eljárás az eljáró bizottsági tagok ellen, mivel azt az elnökség elutasította. Így a Törvényszék álláspontja szerint az elfogultság kizárt.

36. A Törvényszék kifejtette, hogy Indítványozó nem támadta meg bíróság előtt az általa kezdeményezett fegyelmi eljárás megindítására irányuló indítványa elutasításáról szóló határozatot. Indítványozó felhívja a figyelmet arra, hogy említett törvényszéki megállapítás pontosan azt az eljárási cselekményt hiányolja, amely a bíróság által is helyben hagyott, tagsági jogviszonyt megszüntető határozat egyik sarokpontja, nevezetesen, hogy Indítványozó számos eljárást indított a [REDACTED] törvényes működése érdekében.

37. Az ítélet hivatkozott arra is, hogy számszerűen mennyi volt az Indítványozó szempontjából sikeresnek mondható és mennyi az elutasított kereset, amelyet a [REDACTED]-val szemben nyújtott be.

38. Indítványozó a döntés ellen fellebbezéssel fordult a Fővárosi Ítéltáblához, amelyben kifejtett álláspontja szerint a fegyelmi vétségének megállapításával és tagsági jogviszonyának megszüntetésére irányuló fegyelmi bizottsági, továbbá ezzel összefüggően az elnökségi illetőleg a közgyűlési határozat nem felel meg a határozatokra irányadó követelményeknek, azok indoklást nem tartalmaztak.

39. Indítványozó azt is előadta, hogy a fegyelmi bizottság határozatáról nem értesült az elnökség döntése előtt, továbbá, hogy a közgyűlés határozatáról értesítést nem kapott. Kifogásolta egyben, hogy indítványozása ellenére a fegyelmi eljárással kapcsolatos valamennyi irat és a [REDACTED] szervezeti- és működési szabályzata nem került beszerzésre.

40. Az első fokú eljáráshoz hasonlóan sérelmezte Indítványozó, hogy a fegyelmi bizottsági határozatban a korábbi etikai bizottság olyan határozataira történt hivatkozás, amelyeket a Fővárosi Bíróság jogerős ítéletével hatályon kívül helyezett.

41. A másodfokú bírósághoz benyújtott fellebbezésében ismételten előadta, hogy a [REDACTED] maga teremtette meg a működését veszélyeztető helyzetet, ami a jó hírnevének csorbítására volt alkalmas.

42. A Fővárosi Ítéltábla 2014. március 4-én hozott határozatában Indítványozó fellebbezését részben alaposnak találta, ugyanakkor az indokolásából kitűnik, hogy „a fellebbezésben felhozott indokok [a bíróság álláspontja szerint] nem olyan súlyúak, amelyek az ítélet megváltoztatását eredményezhették volna.”

43. Az ítélet külön kitér arra, hogy a „fegyelmi bizottság összetételét sem a jogszabályok, sem az alperesi alapszabályzat nem határozza meg. [...] Elfogultsági kifogás előterjesztésének lehetőségéről a belső szabályzatok nem rendelkeznek, így ilyen tárgyú eljárás egyáltalán nem volt lefolytatható.”

44. A másodfokon született ítélet ellen Indítványozó felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A beadványában Indítványozó álláspontja továbbra is az volt, hogy annak helyes megállapítását követően, hogy az általa indított eljárások önmagukban nem tekinthetők olyan fegyelmi vétségnek, amely a kizáráshoz vezetne, tévesen jutott arra a következtetésre a jogerős ítélet, hogy az [REDACTED] előtt megindult eljárásban való elenyésző mértékű közreműködés a fegyelmi büntetés kiszabását indokolta.

45. Az Indítványozó továbbá előadta, hogy a nevezett szervezethez tett bejelentése az iratok tanúsága szerint is általános jellegű volt és nem a törvényes működés helyreállítása érdekében történt, mint ahogy azt a jogerős ítélet tévesen megállapította.

46. Indítványozó fenntartotta azt a korábbiakban is előadott álláspontját, hogy az eljáró bíróságoknak a kizárás indokoltságának megítélésénél azt is vizsgálniuk kellett volna, hogy Indítványozó [REDACTED] el kifejtett tevékenysége összességében milyen mértékben mozdította elő a [REDACTED] eljainak a teljesítését a perbeli időszakban.

47. Indítványozó felülvizsgálati kérelmét a Kúria 2014. szeptember 17-én hozott, Indítványozó részére 2014. november 5-én kézbesített határozatában a felülvizsgálati kérelmet elutasította és helyben hagyta a jogerős ítéletet. A Kúria arra az álláspontra helyezkedett, hogy helyes az a megállapítása a jogerős ítéletnek, mely „az [REDACTED] előtti eljárás

megindítását olyan, az alperes működését is veszélyeztető magatartásnak (értékelte), amely a fegyelmi eljárás megindítását és fegyelmi büntetés kiszabását indokolta.”

48. A Kúria kimondta továbbá, hogy „a felperes által kezdeményezett eljárásból kifolyólag az alperest jelentős hátrány érte, amely önmagában is indokolta a fegyelmi büntetés kiszabását.”

III. A nemzetközi sztenderdekre való hivatkozás és a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat felhasználhatósága

49. A t. Alkotmánybíróság kimondta, hogy „Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben vizsgálendő alkotmányjogi kérdések kapcsán felhasználhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket, ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntése indoklásába történő beillesztése.” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [32]; korábban: 22/2012. (V. 11.) AB határozat, Indokolás [41]}

50. A fenti határozat alapján jelen ügy szempontjából releváns, a már hatályon kívül helyezett Alkotmány tartalmilag azonos szakaszai kapcsán kidolgozott alkotmánybírósági gyakorlatot felhasználom és hivatkozom, feltételezve, hogy a t. Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata jelen ügy eldöntésére is zsinórmértékül fog szolgálni.

51. Előjáróban a nemzetközi sztenderdekkel kapcsolatban – különös tekintettel az Emberi Jogok Európai Egyezményére (a továbbiakban: Egyezmény) – rámutatok arra, hogy az Egyezményt a hozzá kapcsolódó joggyakorlattal együtt az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok is számos alkalommal figyelembe vették jogalkalmazói tevékenységük során. Mi több, az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok nem pusztán figyelembe veszik, hanem egyfajta kötelező minimum sztenderdként tekintenek a strasbourgi gyakorlatra, mely alá a magyar jogvédelmi szint semmi szín alá nem mehet. Ebben a körben az Alkotmánybíróság *expressis verbis* kimondta, hogy egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (mint például az Egyezmény). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság (és a rendes bíróságok) által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Bíróság által kibontott) jogvédelem szintje.

52. A *pacta sunt servanda* elvéből [Alaptörvény Q. cikk (2)-(3) bekezdés] következően tehát az Alkotmánybíróságnak és a rendes bíróságoknak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot, az abban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha saját megelőző, „precedens-határozataiból” ez kényszerűen nem következne (1718/B/2010. AB határozat).

Minthogy a jelen beadványban hivatkozott alapjogok – a tisztességes eljáráshoz való jog, valamint a véleménynyilvánításhoz való jog – védelme hasonló módon szerepel mind az Egyezményben, mind az Alaptörvényben, tisztelettel kérem, hogy az idézett strasbourgi gyakorlatra figyelemmel is hozza meg a t. Alkotmánybíróság a döntését. A fentieken túl a strasbourgi joggyakorlatot azért is figyelembe kell vennie a t. Alkotmánybíróságnak, ugyanis az nem pusztán egy nemzetközi szerződés – az Egyezmény a magyar jog szerves része. Az Egyezményt ugyanis az 1993. évi XXXI. törvény közvetlenül inkorporálta a magyar jogrendszerbe, így az abban foglalt jogok közvetlenül alkalmazhatók és alkalmazandók a magyar rendes bíróságok eljárásában, hasonlóan bármely más törvényhez. Minthogy azonban az Egyezményben foglalt egyes jogok tartalmát elsődlegesen a Bíróság bontja ki, így értelemszerűen annak esetjogát is figyelembe kell venni jelen eljárásban az ítélet meghozatalakor.

53. A t. Alkotmánybíróság ezt külön is megerősítette a 36/2013. (XII. 5.) AB határozatában, ahol kimondta, hogy abban az esetben, ha egy adott hazai jogszabály azonos tartalmú az Egyezményben, vagy annak valamelyik Kiegészítő Jegyzőkönyvében foglalt joggal, vagy ha e jog biztosítására irányuló kötelezettség teljesítését szolgálja, az Alaptörvény Q) cikkéből az is következik, hogy az Alkotmánybíróságnak tartózkodnia kell az adott jogszabály (vagy jogszabályi rendelkezés) olyan értelmezésétől, amelynek elkerülhetetlen következménye a vállalt nemzetközi jogi kötelezettség megsértése és Magyarország sorozatos elmarasztalása lenne a Bíróság előtt.

54. Hangsúlyozom ugyanakkor, hogy a strasbourgi esetjogra történő hivatkozásaim nem értékelhetők egy olyan indítványnak, mely „bírói döntés nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására” irányulna.

55. A tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben az Alkotmánybíróság a 21/2014. (VII. 15.) számú határozatában külön is rögzítette, hogy nincs akadálya a tisztességes eljáráshoz való jogot értelmező, de már hatályon kívül helyezett alkotmánybírósági határozatok egyes elvi megállapításai felhasználásának az Alaptörvény értelmezésekor, mert azok összhangban vannak az Alaptörvény céljával és értelmező rendelkezéseivel is.

IV. A bírói döntések alaptörvény-ellenességének okai

56. Jelen ügy tárgya Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának, valamint véleménynyilvánításhoz való jogának, továbbá egyesülési jogának egy egyesületen belüli eljárás során történő indokolatlan, jogellenes korlátozása.

57. A fentiekben előadottak szerint Indítványozó az egyesület törvényes működése érdekében kifejtett cselekményei, különösen pedig a [REDACTED] pályázat során tett bejelentése kapcsán, retorzióként szenvedte el az állítólagosan rosszhiszemű, egyesület céljait veszélyeztető magatartása miatt az eljárási garanciákat sértő fegyelmi eljárást, amelynek eredményeként az egyesület közgyűlése megszavazta Indítványozó tagsági jogviszonyának megszüntetését.

58. Ezen döntés felülvizsgálata érdekében fordult az Indítványozó a bírói fórum(ok)hoz, hogy indokolatlan jogkorlátozására orvoslást nyerjen, azonban a peres ügyet lefolytató bírói fórumok a tisztességes eljárás követelményeit, valamint a szólásszabadsághoz való jogot megsértve arra a következtetésre jutottak, hogy Indítványozó rosszhiszeműen járt el, és így figyelmen kívül hagyva a közérdekű bejelentőt védő elveket és jogszabályi rendelkezéseket, helyben hagyták a jogsértő egyesületi határozatot.

A Bíróság esetjoga – véleménynyilvánítás szabadsága (Egyezmény 10. cikk)

A véleménynyilvánításhoz való jog

59. A Bíróság esetjoga értelmében a szólásszabadság korlátozása akkor minősül az Egyezménnyel összhangban lévőnek, ha az jogszerűen, legitim cél érdekében történt, és az szükséges egy demokratikus társadalomban (pl. *Mladina D. D. Ljubjana vs Slovenia*, no. 20981/10, 2014. április 14-én hozott ítélet, 35. §).

60. A Bíróság állandó gyakorlata, hogy a „jogszerűség” fogalma az összes egyezményes jog tekintetében érvényesülő előírás (*Rekvényi v. Hungary, Grand Chamber judgment*, no. 25390/04, 20 May 1999, § 59). A jogszerűség fogalmába egyfelől beletartozik az, hogy a jogkorlátozásra formai szempontból a nemzeti jog előírásai szerint kerüljön sor). A Bíróság gyakorlata értelmében (*Kovács v. Hungary* (no. 19325/09., 20 December 2011) a

hazai jog előírásaival ellentétes jogkorlátozás nem tekinthető olyannak, mint ami „törvényben meghatározott” (Kovács, § 20).

61. A Bíróság a szükségesség tekintetében – szubszidiárius szerepének megfelelően – csak azt vizsgálja egy konkrét ügy kapcsán, amennyiben megállapította a korlátozást, hogy a Részes Állam által alkalmazott korlátozás indokai elegendők és megfelelőek-e, illetve hogy arányosak-e az elérni kívánt cél elérése érdekében (*Chauvy és Társai vs. Franciaország*, no. 64915/01, 70. §).

62. A szükségesség tekintetében a mérlegelés fontos szempontja, hogy a korlátozásra okot adó kijelentést/írást széles kontextusban, összefüggéseiben kell vizsgálat tárgyává tenni, nem pedig önmagában nézni (*Ungváry és Irodalom Kft. vs Magyarország*, no. 64520/10, 2013. december 3-án hozott ítélet, 40. §). Ehhez kapcsolódóan pedig az eset közérdekűsége is figyelembe veendő tényező (*Bladet Tromsø és Stensaas vs Norvégia* [Nagykamara], no. 21980/93, 1999. május 20-án hozott ítélet, 59. § 62. §).

63. Jelen ügghöz hasonló jogsérelmet vitató ügyben (*Heinisch v. Germany*, no. 28274/08, 2011. július 21-én hozott ítélet, 43. §) a bíróság megállapította, hogy a közérdekű bejelentés (*whistle-blowing*) az Egyezmény 10. cikkének hatókörébe tartozik, akárcsak más hivatkozott ügyekben (*Kudeshkina v. Russia*, no. 29492/05, § 85, 26 February 2009, and *Vogt v. Germany*, 26 September 1995, § 53, Series A no. 323), ahol is többször megállapításra került, hogy mind a civil mind a közszféra érdekében dolgozók esetén az egész munkahelyre, az ahhoz kapcsolódó ügyekre, eljárásokra irányadó a 10. cikk által biztosított véleménynyilvánítás szabadsága.

64. A Bíróság egyúttal azt is megállapította, hogy a munkahelyeken történő, a visszasságok jelzésére irányuló bejelentés mind a munkavállalók mind a köz érdekében történnek, s így mint közérdekű bejelentések, számot tarthatnak a 10. cikk által nyújtott védelemre. (*Id. fenti ítélet* 63.§)

Az Alkotmánybíróság gyakorlata – véleménynyilvánításhoz való jog (Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdés)

A véleménynyilvánításhoz való jog

65. A véleménynyilvánítás szabadságával összefüggésben az Alkotmánybíróság már korai határozataiban is arra a megállapításra jutott, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, tulajdonképpen "anyajoga" többféle szabadságjognak, az ún. "kommunikációs" alapjogoknak. Ez a jogegyüttes teszi lehetővé az egyén megalapozott részvételét a társadalmi és politikai folyamatokban. [...] Az eszmék, nézetek szabad kifejtése, a mégoly népszerűtlen vagy sajátos elképzelések szabad megnyilvánulása a fejlődni képes és valóban eleven társadalom létezésének alapfeltétele.

66. A közérdekre is kiterjesztve a meghatározást: „*az egyéni véleménynyilvánítási szabadság szubjektív joga mellett tehát az Alkotmány 61. §-ából következik a demokratikus közvélemény kialakulása feltételeinek és működése fenntartásának biztosítására irányuló állami kötelezettség. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog objektív, intézményes oldala nemcsak a sajtószabadságra, oktatási szabadságra, stb. vonatkozik, hanem az intézményrendszernek arra az oldalára is, amely a véleménynyilvánítási szabadságot általánosságban a többi védett érték közé illeszti. Ezért a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos határait úgy kell meghatározni, hogy azok a véleményt nyilvánító személy alanyi joga mellett a közvélemény kialakulásának, illetve szabad alakításának a demokrácia szempontjából nélkülözhetetlen érdekét is figyelembe vegyék.*” [30/1992. (V. 26.) AB határozat]

67. Az Alkotmánybíróság a véleménynyilvánítás szabadságának újabb keletű konstitutív igazolása során megállapította, hogy az az egyén önkifejezésére, az egyén autonóm cselekvésének fontosságára alapoz. Eszerint a szólásszabadsághoz való jogot nem csupán bizonyos eredmények elérésében játszott eszköz-szerepe igazolja, hanem önmagában az, hogy minden ember korlátok nélkül fejezhesse ki magát és közölhesse gondolatait, mivel a személyiség kibontakoztatásában a szabad szólásnak felbecsülhetetlen értéke van. [7/2014. (III.7.) AB határozat]

68. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog a fentiek szerint nem csupán alapvető alanyi jog, hanem e jog objektív, intézményes oldalának elismerése egyben a közvélemény, mint alapvető politikai intézmény garantálását is jelenti. A szabad véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe ugyan nem vezet arra, hogy ez a jog - az élethez, vagy az emberi méltósághoz való joghoz hasonlóan - korlátozhatatlan lenne, de mindenképpen azzal jár, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jognak valójában igen kevés joggal szemben kell csak engednie, azaz a véleményszabadságot korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. A vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alanyi alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely "intézmény" közvetítésével véd, s legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya (pl. a köznyugalom).

69. A 36/1994. (VI. 24.) számú ABH kitér arra is, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. A véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghúzott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül. Vagyis az egyéni véleménynyilvánítás, a saját törvényei szerint kialakuló közvélemény, és ezekkel kölcsönhatásban a minél szélesebb tájékozottságra épülő egyéni véleményalkotás lehetősége az, ami alkotmányos védelmet élvez. Az Alkotmány a szabad kommunikációt - az egyéni magatartást és a társadalmi folyamatot - biztosítja, s nem annak tartalmára vonatkozik a szabad véleménynyilvánítás alapjoga. Ebben a processzusban helye van minden véleménynek, jónak és károsnak, kellemesnek és sértőnek egyaránt - különösen azért, mert maga a vélemény minősítése is e folyamat terméke.

70. Az 57/2001. (XII.5.) számú határozatában a Testület a korlátozhatóság kapcsán kifejtette, hogy a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadsága – ha ez nem jár e jogok lényeges tartalmának megsértésével – törvénnyel kivételesen korlátozható. Általában azonban a korlátozás alkotmányosságának a megítélésénél a kiindulási pontot a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadságának a demokratikus rendszer fenntartásában, a közösség tájékoztatásában és a közvélemény kialakulásában játszott különösen fontos szerepe jelenti. Ez a szerep előtérben áll és ezért e szabadságjogok korlátozása szűk körben lehetséges olyankor, ha politikai vitáról, az állam bírálatáról van szó. [...] A korlátozást szükségessé teheti alapvető jog védelme, a

demokratikus közvélemény kialakulása feltételeinek és működése fenntartásának biztosítására irányuló állami kötelezettség.

A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre – véleménynyilvánításhoz való jog

Az alapjogsérelem

71. Jelen ügyben az Indítványozó véleménynyilvánításhoz való jogának és a tisztességes eljáráshoz való garanciális alapjognak a sérelméről van szó.

A véleménynyilvánításhoz való jog sérelme

72. Az ügy kiindulópontja, hogy az Indítványozó a [REDACTED]-nál felfedezett visszaélések kapcsán a strasbourgi bíróság esetjoga értelmében is a véleménynyilvánítás szabadságával élve peres eljárásokban támadta meg a törvényellenesen született egyesületi határozatokat, illetőleg a tudomására jutott, [REDACTED] részéről törvénysértő pályázati folyamat kapcsán közérdekű bejelentést tett. A helyzet súlyát, egyúttal megalapozottságát is mutatja, hogy Indítványozó nem egy peres eljárása az ő szempontjából sikerrel zárult, és a bíróság megsemmisítette a törvényellenes egyesületi határozatokat. Ebből is látható, hogy nem egy olyan egyesületről van szó jelen ügyben, amelynek működése makulátlan lenne.

73. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata értelmében a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a véleményt annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. A véleménynyilvánítás szabadságának külső korlátai vannak csak; amíg egy ilyen alkotmányosan meghúzott külső korlátba nem ütközik, maga a véleménynyilvánítás lehetősége és ténye védett, annak tartalmára tekintet nélkül.

74. Jelen ügyben külső korlátként jelentkezhetett volna az Indítványozó által tett bejelentés valótlanságának igazolása, amellyel valóban számszerűsíthető kárt okozott volna a MRL-nak. Ugyanakkor a fent elmondottak szerint nem ez történt, a pályázati folyamat során valóban olyan személy járt el, akinek erre mandátuma nem volt, és noha nem is a pályázat benyújtásakor, de a későbbiek során a bíróság olyan határozatot helyezett hatályon kívül, amely előfeltétele volt a pályázatnak, így az abban beálló változásról értesíteni kellett (volna) a pályázat lebonyolítóját.

75. Az Indítványozó ellen ezt követően indított fegyelmi eljárás egyértelmű retorziója a korábbi közérdekű bejelentésnek és peres eljárásoknak. Ezt támasztja alá az a tény, hogy maga az [REDACTED] tag kizárásáról szóló határozata is a feltételezett rosszhiszemű, perlekedő eljárást és Indítványozó állítólagosan egyesület célját veszélyeztető cselekményeit jelölte meg a kizárás okaként. Ezen állítások alapjául szolgálhatnak egy kizárásnak, de jelen ügy körülményeiből kitűnően nem erről van szó.

76. A kizárásra más ok kellett, hogy alapul szolgálhasson, és ez nem más, mint hogy az Indítványozó törvényesen és jóhiszeműen élve a közérdekű bejelentői jogával olyan visszasságokra mutatott rá rendszeresen az egyesület kapcsán, amely a [REDACTED]-nak már kellemetlen és vállalhatatlan volt. Indítványozó kizárásával ugyanakkor megoldást találtak arra az égető problémára, hogy miként fedjék el működésük törvényellenes oldalait.

77. A retorziós jellegű eljárás veszélye Indítványozó egyéni sérelmén túl abban is rejlik, hogy az más, Indítványozóhoz hasonlóan törvénysértő állapotokat felfedő egyesületi tagot, egyúttal a véleménynyilvánítás szabadságával élni kívánó közérdekű bejelentőt is arra indíthat, hogy tartva a reakciótól inkább ne éljen a továbbiakban ezzel az alapvető jogosultságával. Ez a korlátozás sem a strasbourgi gyakorlat, sem pedig a magyar alkotmányos követelmények szerint nem megfelelő.

78. A jogkorlátozás strasbourgi mérce szerint jogszerűen, legitim cél érdekében és szükséges mértékben kell, hogy történjen. A jogszerűség kérdését jelen ügyben felvetni nem lehet, a hazai jogszabályok alapot adnak rá, hogy ilyen jellegű korlátozás alá essen egy vélemény, amennyiben annak további alkotmányos feltételei is fennállnak.

79. Az esetleges jogkorlátozás legitim célja jelen ügyben nehezen kimutatható annak fényében, hogy nincs Indítványozó alapjogával szemben sem más olyan alapjog vagy alkotmányos érdek, ugyanakkor strasbourgi mérce szerint a szabályozás általános esetben még megfelel a legitimitás elvének. Felmerülhet esetlegesen az egyesületek autonóm működésének az egyesülési jogból levezethető részjogosultsága, de a törvényi szinten meghatározott törvényességi kontroll gyakorlása alkotmányos, így ezen alapjog sem kerülhet a mérleg másik serpenyőjébe.

80. A szükségesség tesztjén azonban egészen bizonyosan nem megy át a korlátozás, mert az nem hogy nem a legkisebb mértékben, indokolt és az arra alkalmas módon történt, hanem hatását tekintve pont ellentétes eredményre vezet. A szankcionáló eljárás eredményeként a véleménynyilvánításhoz való jog teljes kiüresítése történt meg.

81. Az Alkotmánybíróság – a strasbourgi fórummal összecsengő – gyakorlata értelmében a korlátozás csak különösen indokolt esetben megengedhető a véleménynyilvánítás demokratikus közvélemény kialakításában játszott fontos szerepe miatt. Az Alkotmánybíróság által kikristályosított, majd az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe emelt szükségességi – arányossági teszt levezetése során a korlátozás okaként szemben álló alapvető jog vagy valamely alkotmányos érdek, így a demokratikus közvélemény védelme állhat például.

82. Jelen ügyben nem mutatható fel olyan érdek – különös tekintettel arra, hogy maga a vélemény tartalma, ami egyébként nem lehet vizsgálat tárgya, valós és megalapozott volt –, amely indokolná a korlátozás szükségességét.

83. Fentiek fényében tehát sérült Indítványozó az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt a véleménynyilvánítás szabadságához való joga, amely különös tekintettel arra, hogy ezzel összefüggésben az egyesüléshez való jogának kiüresítése is megtörtént az indokolatlan határozaton nyugvó kizárásával, különösen sérelmessé teszi Indítványozó helyzetét.

A tisztességes eljáráshoz való jog

84. A Bíróság esetjoga értelmében a tisztességes eljáráshoz való jogra való hivatkozás megillet minden olyan személyt, aki úgy véli, hogy jogellenes beavatkozás történt valamely jogának gyakorlásába, és aki azt panaszolja, hogy nem volt lehetősége arra, hogy igényét a 6. cikk 1. bekezdésében támasztott követelményeknek megfelelően bíróság elé terjessze. (ld. *Le Compte, Van Leuven and De Meyere v. Belgium*, 23 June 1981, § 44, Series A no. 43)

85. Az eljárás tisztessége követelményének sérelmét a Bíróság csak akkor tartja megállapíthatónak, ha azt a per későbbi szakaszaiban sem orvosolták. A tisztességes eljárás hiánya megállapítható például, ha az eljárásban a felek számára nem volt biztosítva a felek egyenjogúsága, mellérendeltsége, a megfelelő részvétel vagy a fegyverek egyenlőségének követelménye.

86. A Bíróság több esetben is hangsúlyozta a fegyverek egyenlősége elvének fontosságát külön kiemelve, hogy a büntető – de éppen a fegyelmi ügyekben is – még fontosabb ezen elv érvényesülése, tekintettel arra, hogy az eljárás alapvetően magában hordozza a felek egyenlőtlenségét. Így kiemelten kezelendő az az elvárás, mely szerint biztosítani kell a felek számára hatékony lehetőséget¹ arra, hogy a másik fél érveit, észrevételeit cáfolhassák, arra reagálhassanak (*Buchberger v. Austria*, no. 32899/96, judgement 20 December 2001, 50. §). Ennek eszközei lehetnek akár az eljárásban részt vevő tanúhoz a meghallgatása során intézett kérdések.

87. A *Kress vs. Franciaország* ügyben kifejtett álláspontja szerint ennek a jognak lényegi tartalma: mindkét fél számára ésszerű lehetőség biztosítása arra, hogy ügyét olyan feltételek között adja elő, amelyek nem helyezik őt nyilvánvalóan hátrányos („*substantial disadvantage*”) helyzetbe ellenfeléhez képest. Általánosságban elmondható tehát, hogy egyfajta tisztességes egyensúly („*fair ballance*”) kell fennálljon a felek között.

¹ Vö. *Kress v. France*, no. 39594/98, judgement 7 June 2001, 72. §.

88. A Bíróság esetjoga értelmében az is fontos követelmény egy demokratikus társadalomban, hogy a védelemhez való jog – így például az eljárás alá vont személy nyilatkozatának érdemi bevonása az ügy értékelésébe – csak a legszükségesebb egyben legindokoltabb esetben és a legkisebb mértékben kerüljön korlátozásra (*Van Mechelen and Others v. the Netherlands*, nos. 21363/93, 21364/93, 21427/93 and 22056/93, judgement 23 April 1997, 58. §).

89. A strasbourgi esetjog alapján lényegi eleme a fegyveregyenlőségnek az un. „szóváltásos eljáráshoz való jog”, amely során a feleknek lehetőséget kell biztosítani, hogy a bíróság elé terjesztett kérelmekre, beadványokra reagálhassanak. Erre mutatott rá a Bíróság a *Vermeulen contra Belgium* ügyben, amelyben kimondta, hogy „egy polgári eljárásban a Semmitőszék előtt a főügyész (maga is államügyész) zárónyilatkozataira történő válaszadás lehetetlensége a tárgyalás berekesztése előtt a szóváltásos eljáráshoz való jog tagadása.” Tekintettel arra, hogy zárt tárgyaláson a kérelmező távollétében zajlott le az eljárási cselekmény, így a Bíróság kimondta a tisztességes tárgyaláshoz való jog, egyúttal a kontradiktórius eljárás és a fegyveregyenlőség elvének sérelmét.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata – tisztességes eljáráshoz való jog (Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés)

A tisztességes eljáráshoz való jog

90. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése deklarálja a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az AB klasszikus megfogalmazásában: „a tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybírósági gyakorlatban az 57. § (1) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) bekezdéséből eredő eljárási garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog” [315/E/2003. AB határozat].

91. „A „tisztességes eljárás” (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos tárgyalás”), hanem [...] az Alkotmány alkotmányi rendelkezésben foglalt követelményeken túl – különösen a büntetőjogra és eljárásra vonatkozóan – az 57. § többi garanciájának teljességét is átfogja. Sőt az – 57. §-a tartalmához és szerkezetéhez mintát adó eljárási garanciákat tartalmazó

cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás *'méltánytalan'* vagy *'igazságtalan'*, avagy *'nem tisztességes'*" [6/1998. (III. 11.) AB határozat].

92. A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos követelménye több elvet és garanciális elemet is magában foglal, így a bírósághoz fordulás jogát, a pártatlanság valamint a jogegyenlőség követelményét, az ésszerű időn belüli eljárást, a fegyveregyenlőség elvét és a jogorvoslathoz való jogot is.

93. Több alkotmánybírósági döntés rámutatott, hogy az eljárás tisztessége olyan minőség, amely az eljárás egészének figyelembevételével ítéltető meg. Az Alkotmánybíróság az erre vonatkozó döntéseiben meghatározza a tisztességes eljárás által megkövetelt általános ismérveket. Kiemelte, hogy a tisztességes eljáráshoz való joggal *„szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye”* [pl. 14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118 120.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211.; 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 256.].

94. A döntések kimondják azt is, hogy *„az Alkotmány 57. § (1) bekezdése a közigazgatási eljárásban szintén irányadó olyan követelmény, amely a közigazgatási határozatok érdemi felülvizsgálatát biztosítja. Az Alkotmány 50. § (2) bekezdése külön kiemeli a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának lehetőségét, következésképpen a felülvizsgálati eljárás során érvényesülő bírósági eljárás tekintetében csak ugyanazon alkotmányossági garanciák lehetnek irányadóak, mint más eljárások esetén. Önmagában a bírói út jogszabályi deklarálása ebben az esetben sem elegendő. A lényeg abban áll, hogy a bíróság ténylegesen mit vizsgálhat felül. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének csak az az eljárás felel meg, amelynek során a bíróság a perbe vitt jogokat és kötelességeket, a közigazgatási határozat során irányadó mérlegelési szempontokat érdemben elbírálhatja”* [32/1990. (XII. 22.) AB határozat].

95. Az Alkotmánybíróság – összefüggésben a döntés indokolásának ügyfél jogorvoslatát segítő jellegével – az indokolást alátámasztó bizonyítékokkal kapcsolatosan arra a

konklúzióra jutott, hogy „azoknak megfelelő alapot kell teremteniük a hatékony jogorvosláshoz.” [630/B/2005 AB határozat]. A bizonyítékok figyelembe vételénél pedig a hatóságoknak elsődlegesen azt kell szem előtt tartaniuk, hogy a tényállás teljes mértékben feltárásra kerüljön.

96. A legfrissebb alkotmánybíróági gyakorlat értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog vizsgálata kapcsán a szükségességi-arányossági teszt alkalmazása is indokoltá válik. Az Alkotmánybíróság III/1522/2014. számú 2014. november 11-én kelt határozatában mondta ki a következőket: „A jelen ügyben azt kellett megvizsgálni, hogy a keresetindítási határidő rövidsége, mint a bírósághoz való fordulás jogának, valamint a tisztességes eljáráshoz való jognak a korlátozása megfelel - e az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében írt szükségességi - arányossági tesztnek, mely szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.” [említett határozat 152.]

97. Ugyanezen határozat értelmében a fegyveregyenlőség követelményére vonatkozó eddigi alkotmánybíróági gyakorlat is megerősítést nyert, amely szerint az explicit módon az Alaptörvényben csak a büntetőjogi eljárások kacsán rögzített követelmény kiterjeszthető és egyben kiterjesztendő más kontradiktórius eljárásokra is.

A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre

A tisztességes eljáráshoz való jog

98. Elöljáróban rögzíteni szükséges, hogy jelen ügyben már maga az egyesületi szervek előtt lefolytatott belső eljárás során felmerül ezen alapvető garanciális jogosultságnak a megsértése, amelyet az ügyben későbbiekben eljáró bírói fórum helybenhagyó ítéletével orvoslás nélkül hagyott.

99. Szükséges továbbá azt is megállapítani, hogy a fent idézett bírósági gyakorlat és az alkotmánybíróági döntések is egy kiegyensúlyozott perjogi helyzetre vonatkoztatottak, míg itt a felek közti aránytalanság kezdettől fogva fennáll, tekintettel arra, hogy Indítványozó egyesületi tagként nézett szembe az egyesület vezető tisztségviselőiből összeálló bizottsággal.

100. Az eljárásra irányadó szabályok, a bírósági ítéletekből is kitűnően nem kellőképpen kidolgozottak az egyesület alapszabályában. Indítványozó helyzetét különösen sérelmessé tette, hogy az általa bejelentett elfogultsági kifogást arra hivatkozva nem tudták/akarták elbírálni, hogy az alapszabály nem tartalmaz ilyen eljárásra irányadó előírásokat. Különösen sérelmes, hogy ezt az érvelést az eljáró bíróság is magáévá tette, amely arra enged következtetni, hogy azon eljárási garanciákat, amelyeket egy jogállami keretek között eljáró bírói fórum meg kell, hogy tartson, nem tesszük kötelezően betartandónak azon egyesületek és szerveik számára, amelyek alapszabályukban erről elfeledkeztek rendelkezni. A garanciális elemek ilyen módon való megsértésével egyértelműen a tisztességes eljáráshoz való jog szenved csorbát.

101. A konkrét jogsértések jelen ügyben az alábbiak: fentiekkel összefüggésben sérült Indítványozó pártatlan fórumhoz való jogosultsága. Indítványozó elfogultságot jelentett be azon bizottsági tagokkal szemben, akik ellen ő kezdeményezett fegyelmi eljárás lefolytatását, ugyanakkor ezen személyek az ő ellene folytatott eljárásban mindvégig, így a vizsgálattól a döntéshozatalig szervesen részt vettek.

102. Ezen felül sérült Indítványozó nyilatkozattételi jogosultsága a vizsgálóbizottság eljárása során. Figyelemmel arra, hogy a jegyzőkönyvezés egyoldalúságára – ti. az kerül leírásra, amit a vizsgálóbizottság jegyzőkönyvezni kíván – vonatkozó kijelentés alapvetően ferdített az eredeti kiindulási helyzeten. Indítványozó ezen jogát teljesen kiüresítette, amellyel aztán Indítványozó a későbbiekben nem is élt már ebből kifolyólag.

103. A strasbourgi esetjog értelmében a feleket megilleti a tárgyaláson a „szóváltásos eljáráshoz való jog”, amelyben lehetőségük nyílik arra, hogy egymás előadásaira, akár tanúbizonyításaira reflektálhassanak. Ez az elv itt egyértelműen sérült. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében pedig az eljáró fórumnak kötelezettsége van a tényállás teljes körű feltárására, a bizonyítékok legtágabb körű mérlegelésbe vonására, amely az eljárás alá vont Indítványozó nyilatkozattételi jogának ellehetetlenítésével kevésbé teljesülhetett. Ez a korlátozás nem állja ki a szükségesség/arányosság teszt próbáját sem, hiszem semmilyen olyan alkotmányos jog vagy érdek nem állt Indítványozó alapvető jogával szemben, ami a korlátozást indokolta volna.

104. További a nemzetközi és hazai alkotmányossági gyakorlat fényében sérelmes eljárásjogi szabálysértés, hogy az Indítványozóra vonatkozó döntéseket tartalmazó iratok többször is az eljárás során késedelmesen, vagy nagyon szűk időintervallumon belül kerültek kézbesítésre, amely tényből kifolyólag ellehetetlenült Indítványozónak az érdemi reakciótételi lehetősége. Az ellene felhozott „vádpontokra” érdemi reakciótól való megfosztás sérti a fegyverek egyenlőségének elvét.

105. A strasbourgi fórum fent idézett gyakorlata értelmében elengedhetetlen követelmény a felek részére történő iratmegküldés – esetlegesen értesítés a betekintés lehetőségéről – amely eljárási elem itt határozottan nem került megtartásra.

106. Az Alkotmánybíróság által is megfogalmazottan, a fenti eljárási hibákat összességében vizsgálva megállapítható, hogy nem teljesült a tisztességes eljárás követelménye, amely egy olyan minőség a Testület gyakorlatának értelmében, amely az eljárás egészét vizsgálva ítéltető meg.

107. Reflektálva az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatát meghaladó legújabb döntésére a szükségességi-arányossági teszt alkalmazására a tisztességes eljárással kapcsolatban is sor kerülhet. Jelen ügyben ugyanakkor már a szembenálló másik alapvető jog vagy alkotmányos érték megléte is vitatható, nemhogy arányossági mérlegelés tárgyává lehessen tenni azt, így jelen jogkorlátozás nem felel meg a teszt által felállított követelményeknek, tehát az alaptörvény-ellenes.

108. Fentiek alapján megállapítható, hogy a nyilatkozattételi jog megszorításával, a fegyveregyenlőség elvének a szükségességi-arányossági tesztnek nem megfelelő korlátozásával sérült Indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joga.

109. Végezetül hangsúlyozni kívánom, hogy Indítványozó t. Alkotmánybírósághoz való fordulásának oka nem abban keresendő, hogy kibújva az esetleges felelősség okán ráróható szankciót elkerülje. Tekintettel arra, hogy a Testület esetlegesen megsemmisítő határozatát követően az Indítványozó ellen folytatott fegyelmi eljárást meg kell ismételni a célja az, hogy a megismételt eljárás során a tisztességes eljárás követelményei szerint folytassák le vele

szemben az eljárást, amely nem egy retorziós jellegű intézkedésen alapul, ezáltal megelőzve azt a későbbiekben kialakuló tendenciát, hogy az Indítványozó ügyében tapasztaltak és hallottak másokra dermesztő hatással legyen, elfojtva ezzel egy olyan gyakorlatot, amely a törvényesen működő egyesületek feletti tagi kontroll követelményének teljesüléséért száll síkra.

A Bíróság esetjoga – egyesüléshez való jog (11. cikk)

110. A Bíróság esetjoga értelmében az egyesülés szabadságához való jog magában foglalja az egyesületek szabad alapítását ugyanúgy, ahogy az azokhoz tagként történő szabad csatlakozást, vagy éppen a kényszerbeléptetés tilalmát.

111. A Bíróság gyakorlata értelmében a 11. Cikk kapcsán tekintettel kell lenni arra is, hogy az Egyezmény 9. és 10. Cikkében biztosított személyes véleménynyilvánítás védelme az egyesülési szabadság biztosításának egyik célja, és ezt a védelmet kizárólag az egyesülési szabadsághoz való pozitív és negatív jog biztosításával lehet hatékonyan biztosítani (ld. *Chassagnou and Others v. France*, Applications nos. 25088/94, 28331/95 and 28443/95, 1999. április 29., 103. §; *Young, James and Webster v. The United Kingdom*, Application no. 7601/76; 7806/77, 1981. augusztus 13. 57. §).

112. E tekintetben a személyes autonómia fogalma egy olyan fontos elv, amely az Egyezmény garanciái értelmezésének alapjául szolgál. E fogalmat ennél fogva valamely magánszemély – hallgatólagosan a 11. Cikkben foglalt – döntési szabadságának létfontosságú alkotórészeként, valamint e rendelkezés negatív aspektusa jelentőségének megerősítéseként kell értelmezni (ld. *Sørensen and Rasmussen v. Denmark*, Applications nos. 52562/99 and 52620/99, 2006. január 11., 54. §)

113. A Bíróság esetjoga értelmében az egyesülési jog korlátozását a véleménynyilvánítás szabadságához hasonlóan az alábbi pontok mentén szükséges vizsgálat alá vetni: a) történt-e beavatkozás? b) igazolt volt-e a beavatkozás? (részelemei: törvényben előírt, törvényes cél érdekében és egy demokratikus társadalomban szükséges volt-e).

114. A Bíróság gyakorlata arra is rámutat, hogy a 11. cikket érintő beavatkozás a cikk sérelmét okozhatja, kivéve, ha a beavatkozás törvényben előírtak alapján és annak

megfelelően zajlott, a 11. cikk 2. bekezdésében foglalt célt vagy célokat szolgálta, s egy demokratikus társadalomban azon célok eléréséhez szükséges volt. (ld. Vona v. Magyarország, no. 35943/10., 2013. december 9., 50. §)

115. Ahogy a Bíróság azt a *Refah Partisi (the Welfare Party) and Others v. Turkey* ítéletében is kimondta, az Egyezmény 9., 10. valamint 11. cikkében biztosított szabadságok nem foszthatják meg az állam hatóságait attól a jogtól, hogy védelemben részesítsék az állam intézményeit abban az esetben, ha valamely egyesület a tevékenységével ezen intézményeket veszélyezteti. Ezzel kapcsolatosan a Bíróság megjegyzi: korábban már megállapította, hogy a demokratikus társadalom védelemben részesítésére, valamint az egyéni jogok védelemben részesítése közötti kompromisszum az Egyezmény rendszerében benne rejlő (inherens) elem. Egy ilyen kompromisszum fennállásához az szükséges, hogy a hatóságok által eszközölt beavatkozás összhangban álljon a 11. cikk 2. bekezdésével.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata – az egyesüléshez való jog (VIII. cikk (2))

116. Az egyesülési szabadság az Alkotmánybíróság értelmezése alapján kapcsolatban áll az emberi méltósághoz való jog részét képező általános cselekvési szabadsággal és a személyiség szabad kibontakoztatásához való joggal. Minden embernek joga van ahhoz, hogy szabadon megválasztott célból másokkal – egyebek mellett – kulturális, vallási, tudományos, szociális, szabadidős közösséget hozzon létre, szervezetet alapítson, az ilyen szervezetekhez önként csatlakozzon, vagy onnan önként kilépjen. [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44- 45.; 27/1990. (XI. 22.) AB határozat, ABH 1990, 187, 189.; 22/1994. (IV. 16.) AB határozat, ABH 1994, 127, 128-129.; 39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 274.]

117. A 22/1994. (IV. 16.) AB határozatban a Testület rámutatott arra is, hogy az egyesülési szabadság joga mindenkit megillető szabadságjog, amely jog elsősorban a cél megválasztásának szabadságát jelenti, továbbá a célra rendelt szervezet alapításának szabadságát, az ehhez való csatlakozás önkéntességét, valamint az önkéntes kilépés lehetőségét.

118. Amikor az Alkotmánybíróság az egyesülési szabadság joga lényeges elemének a szabadon megválasztott célt és az ehhez rendelt szervezethez csatlakozás önkéntességét

tekintette, ezzel egyúttal arra a lényegi kapcsolatra is utalt, amely az egyesülés szabadsága és a gondolatszabadság, a vélemény és véleménynyilvánítás szabadsága között létezik. A szabadon létesített egyesület és ennek önkéntessége, kényszermentessége ugyanis garantálja egyúttal a meggyőződés, szólás, lelkiismeret és véleménynyilvánítási szabadságot is.

119. Az egyesülési jog korlátozása "mások jogai és szabadsága" sérelemtől való megóvása érdekében akkor alkotmányos, ha ezt a korlátozást a másik jog szükségessé tette és a korlátozás mérve a védelem céljával arányos. E másik jognak is alkotmányos jognak, vagy abból levezethető jognak kell lennie. [21/1996. (V. 17.) AB határozat]

120. Az egyesületi önszabályozási jog ugyanakkor nem terjed ki arra, hogy az egyesület jogszabálysértő belső normákat alkosson. Vagyis működése során az egyesületnek is be kell tartania a törvényeket és más jogszabályokat. Az ügyészi fellépés alkotmányos célja, hogy örökdjön az egyesületek törvénynek megfelelő működése felett, s az egyesület törvénytörő működése esetén tegye a szükséges intézkedéseket. Ennek érdekében az ügyész az egyesület által alkotott általános jellegű intézkedéseket utólag, a jogszabályszerűség szempontjából vizsgálhatja.

Fenti elvek alkalmazása jelen ügyre

121. Elöljáróban szükséges leszögezni, hogy Indítványozó egyesülési jogának korlátozását közvetlenül az egyesület belső eljárása okozta, de közvetetten az ott születő határozat felülvizsgálata során a hazai bírói fórumok is hozzájárultak ahhoz. Különösen kitűnik ez abból a bírói indokolásból, amely olyan színben tünteti fel a kizárás okát, mintha az alátámasztható lenne azáltal, hogy mérlegre teszi a Indítványozó által kezdeményezett peres eljárásokból született [REDACTED] elmarasztaló és Indítványozó kérelmét elutasító ítéletek arányát és arra tekintettel, hogy elenyészően magasabb az elutasító ítéletek száma, Indítványozó magatartását rosszhiszeműnek bélyegzi. Ezzel egyúttal olyan téves következtetés is levonható, hogy egy ilyen számszaki kimutatás szükséges és arányos korlátozását jelentené Indítványozó Egyezményben rögzített egyesülési szabadságának.

122. Jelen beadványával Indítványozó nem azt kívánja állítani, hogy ne lehetne törvényi alapokon az egyesülési jog akár teljes korlátozásával fellépni a renitens egyesületi tag ellen. Erre a hazai jogszabályi környezet is alapot kínál. Jelen ügyből fakadó sérelem abban áll,

hogy Indítványozó jogának kiüresítését egy a tisztességes eljárás garanciális elemeit nélkülöző, a véleménynyilvánítás szabadságát is indokolatlanul korlátozó eljárás okozta.

123. Az Alkotmánybíróság gyakorlatából, amely aztán átültetésre került az alaptörvénybe is, az alapvető jogok korlátozására a szükségességi-arányossági tesztnek megfelelően kerülhet csak sor. Ezen teszt alkalmazása jelen ügyre az alábbiak szerint történhet.

124. Indítványozó egyesülési joga korlátozásának szükségességét valamely legitim cél indokolhatja, amely cél lehet egy másik alapvető jog, vagy alkotmányos érdek. Az egyesület fennmaradásának, céljának megfelelő működésének az egyesületek autonóm működésével összefüggésben lehet egy olyan érv, amely elméleti alapot adhat a mindenkori egyesületi tag, így Indítványozó jogkorlátozására.

125. Jelen ügyben ugyanakkor nem fogadható el a fenti állítás, az egyesület érdeke ugyanis nem kívánhatja meg, hogy a törvényellenes működés bármely apró mozzanata elfedve maradjon. Az, hogy a szervezet törvénybe ütköző módon hozott határozatokat, indult pályázaton és működött nem írható Indítványozó számlájára korlátozva őt ezzel az egyesülési jogának szabad – törvényeknek megfelelő – Alaptörvényben is rögzített jogában.

126. Amennyiben a szükségesség tesztelemét vizsgálva mégis úgy ítélné meg a t. Alkotmánybíróság, hogy a korlátozás megfelelő, úgy az arányosság tekintetében már bizonyosan nem lehet ilyen következtetésre jutni. Ahogy az a véleménynyilvánítás esetében is kifejtésre került, a korlátozás a legkevésbé sem feleltethető meg a lehető legkisebb mértékben, a céllal arányosan történő korlátozás elvének, hiszen a tagi jogviszony megszüntetése nemhogy korlátozás, de a jog teljes kiüresítése, megszüntetése.

127. Hangsúlyozva továbbra is, hogy ennek a lehetőségnek nem az általános alkotmányossági aspektusát vitatja Indítványozó, szükséges figyelembe venni azt a tényt, hogy a jogkorlátozása hiányos, eljárási garanciákat nélkülöző vizsgálat eredményeként történt, amelyet a bírói fórum orvosolatlanul hagyott.

128. Az Alkotmánybíróság fent idézett gyakorlata értelmében is szükséges, hogy az egyesületek működésüket a törvényi előírásokhoz igazítsák, így jogállami követelményként is megfogalmazható velük szemben az az elvárás, hogy a szankcionáló, egyben alapjogot korlátozó eljárásaik során ügyeljenek a garanciális elemek beépítésére és megtartására. Ez

jelen ügyben nem történt meg, a bírósági alátámasztása ennek – ti. arra hivatkozással, hogy nincs az alapszabályban az összeférhetlenségi kifogás esetén lefolytatandó eljárásra rendelkezés, nem kellett, hogy megtörténjen a vizsgálat – elfogadhatatlan.

129. Összességében tehát megállapítható, hogy Indítványozó egyesülési jogának kiüresítése jelen helyzetben a szükségességi- arányossági követelmények teljes figyelmen kívül hagyásával, a kellő indokoltság iránti igény elvetésével és hiányos egyben törvényellenes alapon történt.

V. Kérelem

130. Összegezve a fentebb részletesen kifejtett indokokat, a megtámadott bírósági határozatok sértik az Alaptörvény VIII. cikk (2) bekezdésében biztosított egyesüléshez való jogot, a IX. cikk (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánításhoz való jogot, továbbá a XXVIII. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot, mert egy eljárási garanciákat sértő, egyben retorziós eljárás eredményeként szankcionálta Indítványozót az eljáró fórum.

131. Tisztelt Alkotmánybíróság, a beadványban részletesen kifejtett indokok alapján kérem
a) a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság által Pfv.IV.997/2014/4. számon meghozott határozatot, továbbá

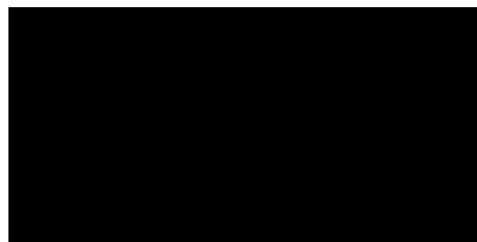
b) az alulfekvő, a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.609/2013/11. számú ítéletét

c) és az alulfekvő, a Fővárosi Törvényszék 70.P.22.956/2012/16. számú,
mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket megsemmisíteni szíveskedjék.

Tekintettel Indítványozó súlyosan megromlott egészségi állapotára – orvosi igazolásokkal alátámasztva P/12 számon csatolva –, kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Indítványozó panaszát sürgősséggel tárgyalja.

Budapest, 2014. december 19.

Tisztelettel,

ügyvéd